



УДК 330.8:336.201.2(447)

УПРАВЛІННЯ ПЛАТОСПРОМОЖНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ КРИЗИ

Студ. О.О. Подчернов, гр. Фмг-1-15

Наук. керівник доц. Н.В. Чаленко

Київський національний університет технологій та дизайну

В умовах сьогодення фінансовий стан розкриває не лише ступінь життєдіяльності підприємства, а й потужність чинників розвитку, яка акумулюється в його стійкості. Вплив зовнішніх і внутрішніх факторів на функціонування вітчизняних підприємств в умовах економічної кризи зумовлює появу нових ризиків. За таких умов, щоб уникнути банкрутства виникає потреба в оцінці перспектив розвитку підприємства, у прогнозах його майбутнього фінансово-господарського стану та накресленні можливих шляхів попередження негативних явищ.

Аналіз платоспроможності дозволяє з'ясувати наскільки ефективні дії менеджменту підприємства. Але здійснити глибокий практичний аналіз неможливо без ґрунтовного вивчення теоретичних основ досліджуваного поняття. Ось чому розкриття сутності платоспроможності вкрай актуальне не лише з теоретичної точки зору, ай з методологічної.

На сьогодні термін «платоспроможність» також не має стійкого змісту. Більшість економістів, платоспроможність підприємства пов'язують із здатністю сплачувати за зобов'язаннями. При цьому особливим предметом їх суперечок стає терміновість заборгованості: одні стверджують, що це короткострокова, інші – довгострокова, треті не роблять відмінностей по термінах.

Аналіз економічної літератури дозволив зробити такі висновки: по-перше, предметом дискусії серед дослідників є питання про те, зобов'язання якої терміновості виділяються у формулюванні визначення платоспроможності. Проте, ці протиріччя не носять принципового характеру. По-друге, більшість вчених головним критерієм платоспроможності вважають достатність активів для погашення зобов'язань. Це вагома, але недостатня умова, оскільки підприємство може виявитися неплатоспроможним, якщо в структурі активів значну частину займає сумнівна дебіторська заборгованість, основні засоби, довгострокові вкладення тощо. І, по-третє, не можна розглядати платоспроможність підприємства тільки як показник, тому що значення показника фіксує стан підприємства на дату його розрахунку, тобто є одномоментним і може змінюватись у часі.

Проведений аналіз різних точок зору на поняття платоспроможності дозволяє виділити такі три недоліки:

- обмеження складу платіжних засобів — від готівкових грошових коштів до оборотних активів. Тому платіжними засобами можуть бути будь-які активи, які кредитор згоден прийняти в рахунок сплати боргу. До таких платіжних засобів можуть відноситись крім оборотних засобів незавершене будівництво, довгострокові фінансові вкладення тощо;
- обмеження складу зобов'язань лише зовнішніми зобов'язаннями. У той же час, відмова від погашення таких внутрішніх зобов'язань, як кредиторська заборгованість перед працівниками з оплати праці, може бути причиною його неплатоспроможності. У «Методичних рекомендаціях щодо виявлення ознак неплатоспроможності підприємства та ознак дій з приховування банкрутства, фіктивного банкрутства чи доведення до банкрутства» неплатоспроможність підприємства розглядається як його неспроможність виконати після настання встановленого терміну своїх грошових зобов'язань перед кредиторами (зокрема й виплати заробітної плати), а також щодо сплати податків і зборів;
- невизначеність у строках погашення зобов'язань. Навіть у випадках зазначення на «відповідність» угодам, залишається незрозумілим чи можлива неузгоджена з кредитором затримка сплати за зобов'язаннями, а якщо можлива, то на який термін і на яких підставах.